

Madaster Brukerhåndbok

Generell brukerveiledning for Madaster-plattformen

Laget for Madaster-brukere Versjon 3.3 Dato 4 januari 2022

Dette dokumentet og innholdet i det er utarbeidet med største omhu. Det kan likevel ikke utelukkes at deler av informasjonen er utdatert, ufullstendig eller ukorrekt på andre måter. Madaster er ikke ansvarlig for noen form for skade som skyldes bruk/konsultasjon av dette dokumentet og innholdet i det, og/eller informasjon som er innhentet fra dette dokumentet, inkludert, men ikke begrenset til, informasjon som er innhentet gjennom henvisninger i dette dokumentet og/eller hyperlenker.

Innhold

1	En k	ort innføring3
	1.1	Hva er Madaster?3
	1.2	Hva er et materialpass?3
	1.3	Hvordan fungerer det?3
	1.4	Hva trenger du?4
2	Arbe	eidsflyt4
	2.1	Fleksibel mappestruktur4
	2.2	Type mapper5
	2.3	Brukere6
	2.4	Funksjoner7
	2.5	Typer filer9
	2.6	Kildefiler9
	2.7	Håndbøker om IFC-kildefiler10
	2.8	Generelle filer
	2.9	Data og informasjon10
	2.10	Geometriske data
	2.11	Materialinformasjon10
	2.12	Standardklassifisering (NS 3451)11
	2.13	Byggeprosess – renoveringsfaser
	2.14	Databaser
	2.15	Databaseegenskaper14
	2.16	Brukere14
	2.17	Deling av databaser med andre kontoer, mapper og bygninger14
	2.18	Dele en database: rettigheter14
	2.19	Dele en database: konto, mapper og bygninger15
	2.20	Del og bruk16
	2.21	IFC-kontroll med BIMcollab ZOOM16
	2.22	Last opp kildefiler17
	2.23	Berikelsesprosessen19

	2.24	Aktivere kildefiler	22
	2.25	3D modellvisning	22
3	Mate	erialpass	23
	3.1	Eieretikett i materialpass	24
	3.2	Opprette og laste ned et materialpass	25
4	Arki	vering av bygninger	26
5	Sirk	ularitet	27
	5.1	Sirkularitetsindikasjon	27
	5.2	Sirkularitetsindikasjon versjon 2	27
6	Øko	nomi	
	6.1	Finansiell verdi og restverdi	
7	Syst	emdatabaser og leverandører	
8	Adm	ninistrasjon	
	8.1	Klassifiseringsmetoder	
	8.2	Samarbeidspartnere	
9	Mad	laster brukerstøtte	

1 En kort innføring

1.1 Hva er Madaster?

Madaster er et merkenavn som eies av Madaster Foundation. Madaster Foundations mål er å holde materialer tilgjengelige i alle økonomiske kretsløp, gjennom å registrere disse materialene og dermed legge til rette for at de skal være tilgjengelige på det høyeste nivået som er mulig. Madaster Foundation ønsker å virkeliggjøre dette målet ved å tilby en digital plattform der det bygde miljøet kan dokumenteres fullstendig. Madaster er en uavhengig plattform som er tilgjengelig for alle: enkeltpersoner, bedrifter, myndigheter og forskermiljøet.

Madaster er «grunnboken for materialer».

Verden er et lukket system der råvarer er et begrenset knapphetsgode. Bruken av materialer må dokumenteres og registreres for å holde dem tilgjengelige på lang sikt. Ved hjelp av et materialpass beholder materialene sin identitet, slik at de ikke går tapt som anonymt avfall. Madaster fungerer således som et bibliotek med materialer i det bygde miljøet: Systemet knytter materialets identitet til stedet og registrerer dette i et materialpass.

1.2 Hva er et materialpass?

Et materialpass opprettes fra én eller flere kildefiler der materialene og produktene i en bygning eller bygningsdel er registrert. Materialpasset gir en oversikt over mengdene av materialene som er brukt innenfor den såkalte «bygningsrammen». Materialene i de ulike lagene i bygningen vises etter kodene i bygningsdelstabellen NS 3451, og disse kan klassifiseres i sju «materialfamilier».

1.3 Hvordan fungerer det?

For å registrere en ny eller eksisterende bygning i Madaster, trenger du informasjon (data) om denne bygningen. Jo mer omfattende og komplette dataene er (inndata), desto mer detaljert og komplett vises rapporten (utdata) i Madaster-plattformen og spesifikt i materialpasset.

Madaster-plattformen kan behandle to typer kildefiler:

- 1. IFC-filer (basert på en 3D/BIM-modell).
- 2. En Madaster Excel-mal (hvis ingen 3D/BIM-modell av bygningen er tilgjengelig).

De ulike design-programvare der bygninger i dag blir modellert digitalt, bruker sitt eget filformat, men kommuniserer med hverandre ved hjelp av det universelle IFC-filformatet. Derfor kan alle design-program eksportere dette formatet. Hvis du vil vite mer om eksportmulighetene i designprogrammet du bruker, kan du kontakte programvareleverandøren.

Hvis en bygning ikke er modellert i 3D, eller visse elementer ikke fremgår av 3D-modellen, kan du bruke en Excel-mal i Madaster. Med denne andre informasjonskilden kan en bygning likevel registreres i Madaster (uten 3D/BIM-modell, men materialene og produktene som brukes i bygningen, blir registrert i et materialpass).

Bilde 1: Ulike alternative inndata til Madaster

Madaster kategoriserer og oppsummerer deretter informasjonen i kildefilene, slik at det er mulig å se hvor mye av hvert materiale en bygning eller en enkelt bygningsdel inneholder, og hvor. Madaster beregner ikke mengder selv; all geometrisk informasjon og alle mengder blir importert direkte fra IFC-modellen.

Madaster validerer kildefilens kvalitet (fullstendighet) og viser den i systemet når kildefilen er lest. Alle beregninger i Madaster foregår innenfor disse rammene. Manglende eller ufullstendig informasjon i kildefilene fører direkte til unøyaktigheter i resultatet, sammenlignet med 100 prosent nøyaktighet.

1.4 Hva trenger du?

Et materialpass blir opprettet basert på tilgjengelig informasjon (data) som brukeren laster opp til såkalte «kildefiler» i Madaster-plattformen. Når disse kildefilene (i IFC- og/eller Excel-filformat) blir importert til Madaster, blir de automatisk validert for fullstendighet med tanke på materialbeskrivelse, klassifiseringskode og geometriske data.

Madaster bruker primært IFC-filer som kildefiler, ettersom de kan eksporteres i designprogramvare som Autodesk Revit, Archicad og så videre. Dette skjer vanligvis i prosjekteringsfasen til en bygning, eller ved renovering. Hvis denne typen kildefil ikke er tilgjengelig (f.eks. for en eksisterende bygning), kan materialpasset opprettes i Madaster basert på en Excel-mal.

Håndboken «<u>Madaster handlingsplan for materialpass</u>» inneholder mer informasjon om innsamling og klargjøring av den nødvendige bygningsinformasjonen (kildedata) (se trinn 2). Denne veiledningen beskriver også de nødvendige trinnene for å opprette et materialpass for en bygning.

* Du kan registrere din Madaster-konto via Madaster-nettstedet.

2 Arbeidsflyt

2.1 Fleksibel mappestruktur

Madaster-plattformen bruker «kontoer» – vanligvis eieren av eiendommen eller den primære, ledende parten i en bestemt fase (f.eks. arkitekten i prosjekteringsfasen, entreprenøren i byggefasen eller driftslederen i bruksfasen). Du kan konfigurere kontoen din i Madaster som du vil. Du kan opprette «mapper» som inneholder bygninger eller andre mapper (f.eks. en region, en avdeling eller et datterselskap). En mappe inneholder «bygningene», de eksisterende eiendommene eller prosjektene eller de som er under utvikling. Denne strukturen er fleksibel og lar deg konfigurere Madaster-miljøet ditt etter behov.

\bigtriangleup	Madaster Demo	>
Â	Laren	^
	De Groene Afslag	^
ŧ	Demo model De Ark	

Bilde 2: Madaster mappetyper

«Brukere» kan tildeles ulike roller i Madaster, med spesifikke administrasjonsrettigheter, skrive- og leserettigheter eller bare leserettigheter. En kontoadministrator kan gi slike rettigheter til andre brukere som har tilgang til én eller flere mapper og/eller bygninger i Madaster-plattformen.

2.2 Type mapper

Under fanen «Type mapper» kan ulike typer mapper opprettes. Tenk på eksemplene ovenfor, med regioner, datterselskaper eller andre måter å definere organisasjonsstrukturen på.

NY MAPPETYPE		
Navn *	Beskrivelse	#=
Navn i flertall		
Er mappetypen tillatt rett under konto?	lkon	•
Bygninger kan legges til i denne mappetypen	Logo	
Krever en mappe av denne mappetypen en adresse?		

Bilde 3: Definer Madaster mappetype

Her er et par eksempler:

- Et stort byggefirma har flere selskaper og datterselskaper. Prosjektene for de ulike kundene kan nå organiseres per selskap eller datterselskap.
- En eiendomsutvikler med landsdekkende drift har delt inn selskapet sitt i regioner, med én avdeling for «boligbygging» og én for «andre byggeprosjekter» i hver region. Ulike prosjekter eller områdeutviklinger er i gang der bygningene er registrert.
- Et arkitektfirma ønsker å organisere prosjektene sine per år og per sektor (omsorg, utdanning og kontorer). Innenfor sektorene er det prosjekter med flere bygninger.

Hver konto står helt fritt til å bestemme hvordan strukturen til mappene skal se ut. Ved hjelp av ulike brukerrettigheter og -roller er det mulig å bestemme per nivå hvem som ser og som kan gjøre hva.

2.3 Brukere

På kontonivå kan ulike brukere inviteres med forskjellige roller og tillatelser. Madaster har tre typer brukere:

<u>Administrator</u>: kontohaveren som eier én eller flere porteføljer samt bygningene i dem. Administratoren kan også slette porteføljer og bygninger og har alle funksjonene til rollene Manager og Leser.

<u>Manager</u>: en person som en eier har gitt mulighet til å administrere porteføljer og bygninger. I tillegg har en Manager alle funksjonene til en leser.

Leser: en person som kan laste opp (kilde)filer, bruke informasjon og opprette materialpass.

Account level	Administrator	Manager & contributor to database	Manager	Reader
Creating and modifying folder types	Yes	No	No	No.
Creating folders	Yes	Yes	Yes	No
Creating database	Yes	No	No	No
Contributions to database created on account or shared with account with at least contribution rights	Yes	Yes	No	No

Bilde 4: Tilgjengelige roller og rettigheter på kontonivå

Folder level	Administrator	Manager & Contributer to database	Manager	Reader
Create folders and subfolders	Yes	No	No	No
View brochure and underlying buildings	Yes	Yes	Yes	Yes
Modify folder and underlying buildings	Yes	Yes	Yes	No
Delete folder and underlying buildings	Yes	No	No	No
Add building to a folder	Yes	Yes	Yes	No
Add and remove users	Yes	No	No	No
Add database (folder level)	Yes	No	No	No
Contribute to database created at folder level or shared with folder with at least contributions rights	Yes	Yes	No	No
Export Material Passport	Yes	Yes	Yes	No
Download Material Passport to PDF	Yes	Yes	Yes	No

Bilde 5: Tilgjengelige roller og rettigheter på mappenivå

2.4 Funksjoner

På firmakontoivå kan Madaster-brukeren aktivere, bruke og evaluere nye (eksempel)funksjoner. Disse funksjonene vil bli videreutviklet basert på tilbakemeldinger fra brukerne. Funksjoner kan aktiveres direkte av brukeren eller er tilgjengelige ved invitasjon og/eller underlagt betingelser.

Bilde 6: Utforsk nye Madaster-funksjoner

2.4.1 Sirkularitetsindikator versjon 2

'CI V2'-funksjonen (som aktiveres direkte av brukeren) gir Madaster-brukere følgende ekstra innsikt:

- Justert sirkularitetsberegning, der elementer uten klassifikasjonskode ikke lenger ekskluderes.
- Inndata (primære vs. sekundære materialkilder) og utdata(tilgjengelig for ombruk og resirkulering) av materialer i kilogram og prosenter på bygningsnivå og på bygningslag, slik som: Bærekonstruksjoner, Klimaskall, Installasjoner etc. (se kapittel 6.2 for detaljer).
- Grad av demonterbarhet (% demonterbarhetsindeks) av bygningen, inkludert indekskvalitet (se kapittel 6.2 for detaljer).

2.4.2 Karbonavtrykks-oversikt

Funksjonen 'Embodied Carbon Overview', eller Karbonavtrykks-oversikt, kan aktiveres direkte av brukeren og gir Madaster-brukere muligheten til å få innsikt i CO₂-verdien per kvadratmeter av bygget. Denne verdien vises på fanen "Generelt" i bygningen.

GENERAL DOSSIER USERS BUILDING CIRCULARITY	ENVIRONMENTAL FINANCIAL UPLOAD SETTINGS	
EDIT BUILDING 🖍 MOVE 🎰 ARCHIVE THE BUILDING 🖨 DELETE 🗖	UPLOAD 🟦 ENRICH 🔗 PUBLISH MATERIAL PASSPORT 🗐 PUBLIC DATA 🔃	NEW DATABASE
ADDRESS		ENVIRONMENTAL EMBODIED CARBON
Netherlands		
MADASTER INFORMATION		168 38 kg
Material Classification:	Madaster	CO ₂ eq/m ²
Usage:	Offices (Office < 1000m2)	
Gross Surface Area:	100 m ²	

Bilde 7: Madaster-funksjonen Karbonavtrykks-oversikt

Forutsetning: ett eller flere elementer i kildefilen (IFC/Excel) er knyttet til et produkt i Madaster som inneholder miljøpåvirkning uttrykt i "Global Warming Potential 100 years (kg CO2e)".

PRODUCT X																
PRODUCT INFORMATION	CIRCULARITY ENVIRONMENT	BILL OF MATERIALS S	EARCH CRITERIA	DOSSIER F	FINANCIAL											
EDIT /																
Dataset owner:		•				Dataset type:										
Reference year:						Dataset valid unt	il year:									
Compliance:		EN 15804				Environmental Co	ost Indicator					€0				
EN 15804:2012-04+A1 2013																^
	IMPACT CATEGORY	A1-A3	A4	AS	81	B2	B3	B4	BS	B6	B7	C1	C2	C3	C4	D
Global Warming Potential 100 (kg CO2e)	years	1,398.1	31.7	120	1,640	14.9					025		3.08	159	0.853	2

Bilde 8: Produktets miljøpåvirkning (globalt oppvarmingspotensial)

2.4.3 Delt bygning-funksjon

Forhåndsvisningsfunksjonen "Split buildings" (kun tilgjengelig via invitasjon) lar Madaster-brukere lage individuelle bygningsmapper og pass basert på en forberedt IFC-fil med flere bygninger / boliger. Dette gjør det mer effektivt å dele opp (IFC) modeller per eiendomsobjekt før de lastes opp til Madaster.

Hvis du vil bruke denne funksjonen, må et individuelt bygningsnummer være tilgjengelig for hvert IFC-element i IFC-filen. Egenskapssettet og egenskapsnavnet for bygningsnummeret er fleksible. Dette og andre innstillinger (se avsnitt 2.2 for detaljer) kan angis i Madaster på firmakontonivå som en opplastingsinnstilling.

Bilde 9: Forhåndsinnstillinger for opplasting

Det kan defineres ved å klikke på «Forhåndsinnstillinger for opplasting»-knappen.

orhändsinnstilling for opplasting *	Er standard	_ Erstandard			
(lassifiseringsmetode					
Property Set for bygningsnummer	Property Name for bygningsnummeret]			
ipråk for beriking					
ipråk for beriking nölker I välke kilder i Madaste-plattformen elementene i filen agnet ++ eller «o etter et kildenavn.	om skäl lastes opp skal kobles automatisk (1), og i hvilken rekkelelge dette skal gjøres per	element. For å legge til eller fjerne en kilde, velg			
jordik for beriking näher hvilke i Madaster okationnen elementene i filen gyst ++ eller av etter et kildenavn.	om skal lastes opp skal koblet automatisk til, og i hvilken rekkeletige dette skal gjøres per vages kister	element. For å legge til eller fjerne en kilde, velg			
pråk for beriking miller hville tilder i Madater platformen elementere i filen rgnet ++ eller av etter et kidenare. Tägengelige kider Böligsvolcarstne	om skal lætes opp skal koblet automatik (1), og i hvilken rekkeletige dette skal gjøres per Vages kitter Hadater Norway Demo	element. For å legge til eller fjerne en säkle, velg			
pråk for beriking utilær hvilke i Madaste sluttformen elementene i filen rgstet ++ eller vo etter et kildenave. Trgangelige viktor Bistersformingen	om skal lastes opp skal kobles automatisk (1), og i hvilken rekkelelige dette skal gjøres per + Valges kilder + Medator Norway Demo - Madator	element. For å legge til eller fjerne en sädds, velg X			

Bilde 10: Forhåndsinnstillinger for opplasting

Når dataopplastingsprosessen i Madaster er fullført, kan brukeren manuelt koble ukoblede elementer i kategorien "Berike", justere disse elementene (hvis ønskelig) og dermed aktivere de relevante IFC-filene. Deretter kan brukeren automatisk opprette individuelle bygningsmapper i Madaster (fra en kildefilmodell med flere bygninger) på grunnlag av et tildelt bygningsnummer via knappen 'Split the building' (på bygningens 'Generell' -fane.

Bilde 11: Split building (ikke tilgjengelig for Norge ennå)

2.5 Typer filer

I Madaster-plattformen skilles det mellom to typer filer:

- 1. **Kildefiler:** filene der materialene og produktene til en bygning, samt mengdene av dem, er oppført for å registreres i Madaster. Dette inkluderer IFC-filene og Excel-malen til Madaster.
- 2. **Generelle filer**: statiske filer som inneholder informasjon om bygningen, og som kan legges til bygningsfilen i Madaster, men som ikke kan brukes som kildefil.

2.6 Kildefiler

Madaster-plattformen bruker primært IFC-filer (IFC4 eller IFC2x3) av bygningene for å gi innsikt i mengdene av materialer som brukes. Som et alternativ tilbyr Madaster en Excel-mal. Denne malen er gjort tilgjengelig på Madaster-plattformen.

Så langt det er mulig skal elementene i disse to typene kildefiler omfatte:

- **Geometriske egenskaper** (såkalte «basismengder») til BIM-objektene; informasjon om mengdene i volum og vekt.
- En **materialbeskrivelse** som Madaster-systemet kan bruke til å gi innsikt i materialene som er brukt i bygningen.

• En **klassifiseringskode** (i Norge er NS 3451 vanlig) som Madaster-plattformen kan bruke som grunnlag for å tilordne elementene til bygningsskallet der de befinner seg (plassering).

Flere kildefiler kan lastes opp i Madaster per bygning, for eksempel konstruksjon, installasjon og arkitektur. Du bestemmer hvilken fil som skal aktiveres. Hvis flere kildefiler er aktive, blir de lagt sammen i de ulike fanene i Madaster (f.eks. «Bygning» og «Finansiell»). <u>Merk</u>: Duplikater kan forekomme! Dette kan vises i spesialiserte modellvisningsprogrammer som Solibri og BIMcollab ZOOM. Funksjonaliteten er ikke tilgjengelig i Madaster-systemet.

En kildefil kan aktiveres eller deaktiveres når som helst (avhengig av brukerrettigheter).

2.7 Håndbøker om IFC-kildefiler

- Håndboken «<u>Madaster IFC retningslinjer</u>» skisserer Madaster-retningslinjene for å konfigurere BIM-modellen og eksportere IFC-filen.
- Håndboken «<u>Madaster BIM IFC import</u>» beskriver i detalj hvordan du klargjør en IFC-fil for behandling i Madaster. Den forklarer blant annet hvordan de geometriske egenskapene, klassifiseringskodingen, konstruksjonsfasen og materialbruken bestemmes.
- Håndboken «<u>Madaster BIM IFC eksport</u>» beskriver mer detaljert hvordan du eksporterer en IFC-fil (fra Archicad og Revit).

2.8 Generelle filer

Dette inkluderer filer som gir informasjon om bygningen eller konstruksjonen av den, f.eks. digitale tegninger av bygningen i 2D DAK-formater (f.eks. .dwg eller .dxf), PDF-filer og fotografier og laserskann av bygningstegninger (i JPG-, PNG eller TIFF-format).

2.9 Data og informasjon

ILS eller IDM (Information Delivery Manual) er utbredt i Nederland, og der anbefales det at den brukes. Se nettstedet til det nederlandske samarbeidsorganet BIM loket for mer informasjon. De har også svært omfattende håndbøker om overholdelse av IDM/ILS med din spesifikke BIMprogramvare. I IFC-kontrolldelen kan du også sjekke om filene dine overholder IDM-standardene. Denne håndboken drøfter hva som kreves spesielt for Madaster. Den tar ikke for seg IDMstandarden i sin helhet, men dreier seg hovedsakelig om materialer og NL/Sfb-koding.

2.10 Geometriske data

Madaster henter alle geometriske data fra IFC-filene som lastes opp. Det betyr at Madaster ikke utfører noen beregninger selv, bortsett fra å legge sammen de ulike mengdene i den innhentede informasjonen.

2.11 Materialinformasjon

Madaster henter materialdataene fra de aktive IFC-filene som er lest, og sammenligner dem med Madaster-plattformens materialdatabase. Madaster bruker seks grupper for materialer og en gruppe der de ukjente materialene havner.

	民	田	@==	Ê	र्टेट	Ŕ
	STEIN	GLASS	TRE	PLAST	METALL	UKJENT
TOTALT	365,76 m² 806,34 t	51,91 dm² 129,78 kg	94,63 m³ 73,82 t	2,05 m² 4,31 t	85,76 m² 666,29 t	19,03 m² 9,45 kg

Bilde 12: Materialgrupper (Bygnings-fanen)

Under fanen «Materialer og produkter» kan du vise tilgjengelige materialer i Madaster-databasen og om du vil legge til dine egne materialer i en bestemt kategori. Det gjøres ved å klikke på «Legg til materiale» og tilordne det til en materialgruppe. Når du legger til søkekriterier (ordkomponenter), kan Madaster-plattformen finne disse materialene og koble dem automatisk.

Madaster inneholder i dag databaser med materialer og produkter som er koblet til materialet eller produktet med samme betegnelse i IFC-filen din. Disse databasene vil bli utvidet i fremtiden. Hvis du for eksempel klikker på et bestemt materiale i et bestemt lag i bygningen, ser du mengdene av materialene i detalj.

materialer			
Gewapend beton hergebruikt	87 deler	364,71 m ³	875,31 t
Kalkstein	35 deler	73,65 m ³	139,94 t
Murstein	35 deler	68,35 m ³	99,11 t
Kalkzandsteen hergebruikt	39 deler	32,12 m ³	61,03 t
Armert betong	8 deler	310,16 m ³	744,39 t
Sement	3 deler	62,24 m ³	124,48 t
Steinull	6 deler	113,42 m ³	6,47 t
Gipsplate	2 deler	1,11 m³	1,22 t
Produkter			
Funderingsbalk beton 370		12	deler
Armert betong	22,67 m ³	54	,42 t

Bilde 13: Omfang av stein i bærekonstruksjonene

2.12 Standardklassifisering (NS 3451)

I byggenæringen indikerer NS 3451 Bygningsdelstabellen bygningsdelen der et produkt eller et materiale er plassert. Objektene i IFC-filen får slike koder. Dette gjør det mulig for Madaster å kategorisere materialene. På denne måten blir det tydeliggjort hvor mange materialer som er plassert hvor i bygningen. Bruk helst den tresifrede NS 3541-koden. Madaster tilordner deretter kodene til respektive bygningslag (f.eks. bærekonstruksjon eller klimaskall).

Bilde 14: Bygningslag iht. Shearing Layers of Brand

2.13 Byggeprosess - renoveringsfaser

Mange byggeprosjekter består av rehabilitering av eksisterende bygninger. En del av en eksisterende bygning blir revet; et lag beholdes og bygges inn og utstyres med nye materialer. Denne byggefasen (aktuell rivning – mellomstatus (Casco) – nye materialer – endelig) støttes av Madaster fra informasjonen som kan gis i en kildefil (IFC og/eller Excel-mal).

					\bigcirc
	EKSISTERENDE	RIVING	MELLOMSTATUS	NY	ENDELIG
TOTALT	567,28 m² 1,55 kt	0 m² 0	567,28 m² 1,55 kt	0 m² 0	567,28 m² 1,55 kt
PRODUKTER	7	0	7	0	7

Bilde 15:Byggeprosessen ved rehabilitering

Denne fanen er synlig hvis byggefasen som er valgt på Bygning - Generelt ikke er Nybygg.

DEMOHUSET	
Enebolig	✓ Forventet levetid, bygnir
Overstyr rivingskostnadene (standard: 64)	Forventet levetid, bærek
Brutto flateareal * 250	Forventet levetid, klima:
Bygningsfase * Nybygg	Forventet levetid, install
Nybygg	Forventet levetid, planlø
Eksisterende	
Rehabilitering	Forventet levetid, interio
Riving	LAGRE

Bilde 16: Valg av byggefase

2.14 Databaser

I Madaster er det mulig å opprette og bruke flere databaser på ulike nivåer (f.eks. prosjekt-, portefølje- og/eller bygningsnivå) innenfor sin egen konto. En opprettet database kan finnes i

navigasjonsskuffen på venstre side av vinduet. Bildene nedenfor viser et antall nivåer som en ny database kan opprettes på i plattformen.

Bilde 17: Opprettelse av database på kontonivå

*MADASTER	Regio: Noord-Holland			¢	☆	¢	()	:
	Anstein Skinnarland	<	Hjem > Madaster Training > Noord-Holland					
	Favoritter	~	REGIO: NOORD-HOLLAND					
\bigtriangleup	Madaster Norway	~						
\triangle	Madaster Training	^	GENERELT SAKSMAPPE BRUKERE					
ne A	MRA	~	VISNING 🧮 REDIGER 🖋 FLYTT 🖨 NY MAPPE 🕀 NY DATABASE 🕀					
÷.	Noord-Holland	^	BESKRIVELSE	M	NAN EINER	instead	Longerarian	angent .
Â	Laren	~	De provincie Noord-Holland, – Nederland	The second secon	X	and the		James
۲	Madaster Training Services BV	~			1	and the second	A	-
())	Madaster Training			Print	and the second		-	No. of Contraction

'MADASTER	Training The Arc						¢	☆	¢	()
	Anstein Skinnarland	<	Hjem > Madaster Training >	Noord-Holland > Laren >	Training The Arc					
☆	Favoritter	~	TRAINING THE A	RC						
\bigtriangleup	Madaster Norway	~								
\bigtriangleup	Madaster Training	^	GENERELT SAKSMAPPE	BRUKERE BYGNING	BYGGEPROSESS	SIRKULARITE	Τİ	INANSI	ELL	APPER
î,e	MRA	~	REDIGER BYGNING 🧨 FLYTT 🖠	🕻 ARKIVER BYGNINGEN 🛱 S	LETT 🗍 LAST OPP	DPPRETT M	ATERIALP	ASS 👲		
ĥ	Noord-Holland	^	OFFENTLIGE OPPLYSNINGER D	NY DATABASE 🕀	ÅPNE GATEKAR	т				
Â	Laren	^	Marconibaan 12		+	71		towner		21
Ê	De Groene Afslag		Nederland		- Antonio					
Ē	Training The Arc	~	MADASTER-INFORMASJON				1			7
Ē	Building X [training example]		Materialklassifisering: Bygningsbruk:	Madaster Kontorer (Kontor= 1000 m2)			9	1		

Bilde 19: Opprettelse av database på bygningsnivå

Det er også mulig å opprette flere databaser på ett bestemt nivå for en mappe eller en bygning.

Disse databasene er alltid synlige i navigasjonsskuffen på kontonivå, (under)mappen eller bygningen.

*MADAST	Madaster Training						¢	☆	¢	()	÷
	Anstein Skinnarland	<	Hjem > Madaster Trainir	ng ≻ I	Madaster Training						
☆	Favoritter	~	MADASTER T	RAIN	ING						
\bigtriangleup	Madaster Norway	~	DATABASE BRUKE	RE I	DELT MED						
\bigtriangleup	Madaster Training	^	REDIGER DATABASEEGENSKAP	ER /	SLETT DATABASE 📅 LEGG TIL MATERIALE 🕀	LEGG TIL PRODUKT	÷				
în M	MRA	~		v			0				
î.e	Noord-Holland	~	Søk Q								
۲	Madaster Training Services BV	~									
9	Madaster Training		FILTRER PÅ		Navn	Produktkode	Туре	Produ	sent		
9	Training Account DB-01		Produsent 🔨		21_Buitenwanden_Deur_Merk 00.04	Kubus	Volum			∕^ Э	
0))	Training Account DB-02		Produktt		21_Buitenwanden_Deur_Merk-E	MadasterDemo	Volum			<i>∥</i> * Э	
E.	Systemdatabaser og leverandører	~	O V15		31.21 RAAM_ARC K05		Volum			∕^* ⊙	
٢	Administrasjon	\sim	O M 1		21_Buitenwanden_Openingen_Stelkozijn- A	MadasterDemo	Volum			<i>∥</i> * Э	
Ō	Brukerstøtte		O M 1		21_Buitenwanden_Deur_Merk-E	MadasterDemo	Volum			//)	

2.15 Databaseegenskaper

En database har i første omgang minimalt med egenskaper i seg selv: et navn og muligheten for å bruke databasen som standardvalg når du laster opp en kildefil. Hvis en database blir delt, legges det til et antall egenskaper som er knyttet til bruken av den.

2.16 Brukere

I likhet med kontoer, mapper og bygninger kan databaser brukes av flere personer eller et annet IT-system, ved hjelp av et API-token. Brukere kan inviteres og tildeles rettigheter som administratorer eller bidragsytere. Den sistnevnte rollen kan bare opprette eller modifisere materialer og produkter i plattformen.

2.17 Deling av databaser med andre kontoer, mapper og bygninger

En database kan deles med flere kontoer, mapper eller bygninger. Dette gjør det for eksempel mulig for et selskap å opprette sin egen database og deretter gjøre disse materialene og produktene tilgjengelige for en annen bruker som jobber i en annen konto.

2.18 Dele en database: rettigheter

I det øyeblikket en database blir delt, er det nødvendig å bestemme hvilke rettigheter som brukerne – av kontoen, mappen eller bygningen som du deler den med – skal ha til å bruke materialene og/eller produktene.

	MADASTER TRAINING	
	Delt med følgende rettigheter *	l
	Kartlegg	l
	Kopier	l
	Bidra	l
ł	Administrer	ł

Bilde 21: Deling av database

En database kan deles med fire forskjellige rettigheter:

Kartlegg – elementer kan kobles til materialene og produktene i denne databasen.

Kopier – materialene og produktene fra denne databasen kan kopieres.

Bidra – brukerne som databasen er delt med, kan legge inn nytt materiale og nye produkter i databasen.

Administrer – databasen kan administreres av brukerne med rettighetene til kontoen, mappen eller bygningen som denne databasen deles med.

2.19 Dele en database: konto, mapper og bygninger

En database kan deles med flere kontoer, mapper eller bygninger. Dette gjør det mulig å opprette en sentral database som støtter flere mapper og bygninger, eller spesifikke databaser for bestemte typer bygninger. Når du har delt en database, kan du bestemme hvilke kontoer, mapper, bygninger som skal ha tilgang til den.

Bilde 22: En database kan deles med andre kontoer, mapper og bygninger

2.20 Del og bruk

Materialene og produktene i en delt database er «synkronisert»: Det er den samme databasen, tilgjengelig fra flere kontoer, mapper og/eller bygninger. Endringer og tillegg som en bruker gjør i databasen, er også tilgjengelige for alle andre brukere av databasen.

2.21 IFC-kontroll med BIMcollab ZOOM

Før du leser inn en IFC-fil i Madaster-systemet, kan du gjennomføre en validering for å avgjøre om grunninnstillingene, for eksempel materialer og klassifisering, er riktige og komplette. Madaster har en smartvisning til dette formålet, som kan brukes med gratisversjonen av «visningsprogrammet» BIMcollab ZOOM. BIMcollab ZOOM Public Viewer og Madastersmartvisningen kan lastes ned gratis via denne lenken

(https://support.bimcollab.com/en/zoom/free-ifc-viewer).

Hvis du vil kontrollere direkte i hvilken grad filen din overholder IDM, kan du bruke et IDMkontrollprogram fra BIMcollab Zoom.

Bilde 23: IFC checker (BIMcollab Zoom)

Når du har lastet IFC-modellen din i BIMcollab Zoom, kan du laste inn Madaster Smart View under Smart Views. Da får du fem forhåndsprogrammerte visninger som du kan bruke til en rask kontroll av elementer som mangler klassifisering, eller som ennå ikke har en materialallokering. Etter denne kontrollen og eventuelle justeringer i design-programvaren kan IFC-modellene lastes opp til Madaster-plattformen.

2.22 Last opp kildefiler

Madaster-plattformen kan håndtere to typer kildefiler: IFC-filer (basert på en 3D / BIM-modell) og en Madaster Excel-mal (hvis ingen 3D / BIM-modell er tilgjengelig). I fanen "Saksmappe", innenfor den aktuelle bygningen i Madaster-plattformen, kan en eller flere kildefiler legges til (samtidig) bestående av for eksempel konstruksjon, tekniske installasjoner og arkitektur.

Hvis du vil ha mer informasjon om opplastingsprosessen, kan du se trinn 4 "Laste opp kildedataene til Madaster" i håndboken "<u>Madaster handlingsplan materialpass</u>".

PERSONNEL OF ENVIRONMENT OF ENVIRONMENT	
57% Hutter datur. 619 Interest of	
260 Japanese 200 Jamese	

Filtype •		
Kildefil (BIM eller Excel)		*
Klassifiseringsmetode *	*	
Velg fil(er) *		
Velg fil(er) •		

Bilde 24: Laste opp filer

Bilde 25: Opplastingsresultater for kildefil

2.22.1 Innstillinger for opplasting

På forskjellige nivåer (konto, mappetype og bygning) i Madaster-plattformen, kan standard opplastingspreferanser angis og velges angående klassifiseringsmetode, språk for berikelse, valg av kildefiler (inkl. prioritet) og egenskapsinnstillinger for bygningsnumre (for "delt bygning" funksjonen) og byggefase. Det er også mulighet for automatisk å ekskludere IFC-typer under opplastingen av kildefilen. Sistnevnte forhindrer unødvendig manuelt arbeid ved beriking av elementer i Madaster.

UPLOAD PRESET	
Upload preset *	Is default
Mark IFC types as excluded IfCAnnotation Select the IFC types that will be automatically excluded during the import	× -

Bilde 26: Innstillinger for opplasting (ekskluder IFC-type ved opplasting)

Opplastingsinnstillinger som er opprettet på et høyere nivå i navigasjonstreet (f.eks. konto, mappetype, bygning) gjøres tilgjengelig som standard på lavere nivåer også, men denne arven kan også brytes på et lavere nivå.

GENERELT SAKSI	MAPPE BRUKE		
CENERCE SHID	and the broke		
FORHÅNDSINNSTILLINGER FI	OR OPPLASTING 🕀	марретуре 🕀	
FORHÅNDSINNSTILLINGE	R FOR OPPLASTING		
Forhåndsinnstilling for opp	plasting		Er standard
		FORHÂNDSINNSTILLING FOR OPPLASTING	
MAPPETYPER		Forhåndsinnstilling for opplasting *	Er standard
Navn	Navn i flertall		
		Klassifiseringsmetode	*
Portefølje	Porteføljer		
Lokasjon	Lokasjoner		
Selskap	Selskaper	Eiendom Sett for bygningsnummer	Eiendomsnavn for bygningsnummeret
Kommune	Kommuner	Språk for beriking	
Datterselskap	Datterselskape		
Region	Regioner	Indiker hvilke kilder i Madaster-plattformen elementene i filen som skal lastes opp skal kobles automati: tegnet ++> eller «x» etter et kildenavn.	sk til, og i hvilken rekkefølge dette skal gjøres per element. For å legge til eller fjerne en kilde, velg
Prosjekt	Prosjekter		
Kompleks	Komplekser	Tilgjengelige kilder	Valgte kilder

Bilde 27: Definer forhåndsinnstillinger for opplasting

Opplastingsinnstillingen velges deretter i bygningens «Saksmappe»-fane.

GENERELT SAKSMAPPE	BRUKERE BYGNING BYGGEPROSESS SIRKULARITET FINANSIELL APPER LAST OPP INNSTILLINGER
LAST OPP 重	
FILTRER PÅ	
Nøkkelord	LEGG TIL FIL
MAPPER	Filtype* Kildefil (BIM eller Excel)
Saksmappe	
Pass	Forhåndsinnstilling for opplasting Klassifiseringsmetode
MERKER	Velg fil(er) •
Arkitekt Konstruksjon WS	Velg mappe *
	Kildefiler

Bilde 28: Velg forhåndsinnstillinger for opplasting

2.22.2 Erstatte eksisterende IFC-fil (beholde koblede elementer)

Det er også mulig å erstatte en eksisterende IFC-fil, der elementene allerede er automatisk eller manuelt tilkoblet, med en ny versjon av IFC-filen samtidig som man beholder de koblede elementene. I stedet for den vanlige IFC-opplastingsprosedyren starter denne funksjonen via opplastingsikonet (under fanen Saksmappe) som er plassert bak IFC-filen som skal erstattes (se bildet nedenfor).

Bilde 29: Last opp ny versjon av kildefil (behold koblede elementer)

Deretter må trinnene i den vanlige opplastingsprosessen følges (som beskrevet i begynnelsen av dette kapittelet). Systemet behandler så den nye IFC-filen, og vil opprettholde denne forbindelsen dersom et unikt element opptrer igjen og ble tilkoblet i den forrige IFC-filen. Til slutt kan bare én versjon av IFC-filen aktiveres i bygningsmappen. Ved aktivering av den nyeste versjonen deaktiverer systemet automatisk den tidligere (erstattede) versjonen.

2.23 Berikelsesprosessen

Det anbefales å koble så mange elementer som mulig eller i det minste koble elementer med mest volum til et materiale eller produkt i Madaster. Elementer uten koblinger kan kobles manuelt av brukeren. Dette kan gjøres i kategorien "Berike" (klikk på kildefilen (IFC / Excel) i saksmappen).

Hvis du vil, kan du bruke søkefunksjonen eller de forhåndsdefinerte filtrene på venstre side av dette skjermbildet til å velge elementer fra kildefilen. Etter å ha valgt ett eller flere elementer, klikker brukeren på Koble-knappen (bindersikon). Velg deretter materialet / produktet fra de tilgjengelige databasene og klikk deretter på "Kobling"-knappen. De valgte elementene kobles deretter sammen av Madaster-systemet. Maksimalt 500 elementer kan knyttes til et materiale/produkt i Madaster samtidig. Hvis du vil ha mer informasjon om berikelsesprosessen, kan du se trinn 5 "Sjekk og berik kildedata i Madaster" i håndboken "<u>Madaster handlingsplan</u> <u>materialpass</u>".

Bilde 30: Koble element (Berik-fanen)

I tillegg til å koble materialer og produkter i Madaster, har en bruker også muligheten til å justere elementer i Madaster-plattformen. Dette skjer også i "Berik"-fanen. Etter å ha valgt ett eller flere elementer, klikker brukeren på 'Rediger' -knappen (pennikon).

Bilde 31: Juster element (Berik-fanen)

2.23.1 Justere klassifiseringskode per element (inkl. masseredigering)

Deretter er det mulig å justere klassifiseringskoden til ett eller flere elementer (materiale og produkt) samtidig (bulk).

Rediger: Påstøp-01		
50		
allomstatus	¥	
Klassifisering	÷	

Bilde 32: Justere klassifiseringskode

Klikk i dette feltet, og velg deretter ønsket klassifiseringskode fra den definerte listen. Til slutt klikker du på 'Lagre'-knappen for å lagre endringene.

PS: Denne funksjonaliteten er ikke mulig for NS 3451-klassifisering, på grunn av Standard Norge sin lisensiering av standarder. Bygningsdel må endres i kildefilen.

2.23.2 Juster fase per element (inkl. masseredigering)

Deretter er det mulig å justere fasen (f.eks. riving, mellomstatus, nye materialer) av ett eller flere elementer (materiale og produkt) samtidig (bulk).

Rediger: Påstøp-01	
se <mark>ellomstatus ^</mark>	
Riving	
Mellomstatus	
Ny	

Bilde 33: Juster fase på element (Berik-fanen)

Klikk i dette feltet, og velg deretter ønsket fase fra den definerte listen. Til slutt klikker du på 'Lagre'-knappen for å lagre endringene.

2.23.3 Justere bygningsnummer per element (delt bygning-funksjon)

Deretter er det mulig å justere (graden av) bygningsnummertildeling av ett eller flere elementer (materiale og produkt) samtidig (bulk).

Edit: NLRS_31_GM_WPB_SH_prefab beton raamdorpel recht_gen_KG:RD160C-GRIJS:10175090					
Phase					
lastification					
31.20 - buitenwandopeningen: gevuld met ramen, algemeen (verzamelnive	eau)	*			
Edit building numbers Building number	Ratio (%)	Ð			
18	100%	10			

Bilde 34: Juster bygningsnummer på element (Berik-fanen)

For å gjøre dette, aktiver funksjonen 'Rediger bygningsnumre' og tildel deretter ønsket forhold (%) til de tilgjengelige bygningsnumrene. Til slutt klikker du på 'Lagre'-knappen for å lagre endringene. Se pkt. 2.1.1.1 for betingelser og mer informasjon.

2.23.4 Juster ombruk (råvareinngang og -utgang)

Deretter er det mulig å justere graden av ombruk i byggefasen (Råvareinngang) og ved slutten av levetiden (utgang) av ett eller flere elementer (bare produkt) samtidig (bulk).

	SAVE
FEEDSTOCK INPUT	
Reuse	%
DETACHABILITY	
Connection type (product default value: Connection with added elements)	
Connection with added elements	*
Connection detail	
Spring connection	*
Connection accessibility (product standard value: Accessible with additional operations with fully repairable damage)	
Accessible with additional operations with partially repairable damage	¥
Intersections (product default value: No intersections - modular zoning of products or elements from different layers)	
No intersections - modular zoning of products or elements from different layers	*
Product edges (product default value: open, no obstacle to the (intermediate) removal of products or elements)	
Overlap, partial obstruction to (intermediate) removal or products or elements	
Available for reuse	%
Product value: 0%	

Bilde 35: Juster ombruk (Berik-fanen)

Hvis du vil, kan du fylle ut feltene Ombruk av råvare inndata (i %) og Utdata tilgjengelig for ombruk (i %). Til slutt klikker du på 'Lagre'-knappen for å lagre endringene.

2.23.5 Juster demonterbarhet per element (inkl. masseredigering)

Deretter er det mulig å justere demonterbarhetsparametrene til ett eller flere elementer (bare produkt) samtidig (bulk).

	SAVE
FEEDSTOCK INPUT	
Reuse	%
DETACHABILITY	
Connection type (product default value: Connection with added elements)	
Connection with added elements	*
Connection detail	
Spring connection	*
Connection accessibility (product standard value: Accessible with additional operations with fully repairable damage)	
Accessible with additional operations with partially repairable damage	¥
Intersections (product default value: No intersections - modular zoning of products or elements from different layers)	
No intersections - modular zoning of products or elements from different layers	Ŧ
Product edges (product default value: Open, no obstacle to the (intermediate) removal of products or elements)	
Overlap, partial obstruction to (intermediate) removal of products or elements	*

Bilde 36: Juster demonterbarhet (Berik-fanen)

Juster de ønskede demonterbarhetsparametrene. Ved å klikke på 'Lagre'-knappen lagrer du de justerte parametrene. demonterbarhetsparametere kan ikke redigeres når de valgte bygningselementene er koblet til forskjellige produkter.

2.24 Aktivere kildefiler

Etter å ha beriket (så mange som mulig) elementer, kan en kildefil i Madaster gjøres 'aktiv' (i 'Resultater' -fanen). Dette sikrer at resultatene av kildefilen også vises i fanen Bygning, fanen Byggeprosess osv. Basert på dette blir det klart (per bygningslag) hvor komplett kildedataene for bygningen er. En kildefil kan gjøres aktiv eller inaktiv når som helst (avhengig av brukerrettigheter). Målet er å få 100% fullstendighet før en kildefil aktiveres i systemet.

2.24.1 Aktivere/deaktivere/slette flere kildefiler

I bygningens "Saksmappe" kan en Madaster-bruker aktivere, deaktivere eller slette flere kildefiler samtidig. Hvis du vil bruke denne funksjonen, merker du først av i avmerkingsboksene for de aktuelle kildefilene. Deretter klikker du knappen for å aktivere, deaktivere eller slette i menyen som blir tilgjengelig.

Bilde 37: Aktiver/deaktiver/slett flere kildefiler samtidig

2.25 3D modellvisning

Når du har lastet opp filen din, kan du vise den i 3D modellvisning. Da kan du se hvilken IFC-fil som inneholder hvilke deler av bygningen. Se for eksempel elementene i bærekonstruksjonen nedenfor.

2.25.1.1 3D-merking av IFC-elementer

Når ett eller flere elementer er valgt, kan disse elementene vises i 3D i hovedvinduet (ikke lenger i et eget vindu). Derfor er det også mulig å bruke funksjonene til «candy bar» etter visuell tilbakemelding om det aktuelle elementet.

← Verrijken: 180703_K	UBUS demomod	iel - Mada	ster.ifc		
	0		Demont		No the
	~		+++ 16_VIOH_FUNDERING POER		1
VOORTGANG VERIELIKING			+++ 16_Motr_FUNDERING POER		
50%			+++ 14_Morr_FUNDERING POER		350
FILTER OP			+++ 16_Moer_FUNDERING POER		
Status element	~		+++ 16_Woer_FUNDERING POER		13 11
Berekening element	~		+++ 16_VIOR_FUNDERING POER		101 -
W have			+++ 16_Moer_FUNDERING POER		and and
in coppe			+++ 16_Woer_FUNDERING POER		ad AF
Boowlase	v		+++ 16_Moer_FUNDERING POER		
Gebouwlagen	×		+++ 16_3foer_FUNDERING POER		H II
Verdiepingen	~		+++ 16_Most_FUNDERING POER	Lil P	E -
Classificatiemethodes	~		+++ 16_3forr_FUNDERING POER		
Eenheid dimensie	~		+++ 16_stoer_FUNDERING POER		
			+++ 16_Moer_FUNDERING POER		
			+++ 16_Moer_FUNDERING POER		
			+++ 16_Morr_FUNDERING POER		
			+++ 16_3forr_FUNDERING POER		
			+++ 16_stoer_FUNDERING POER		
			+++ 16_Moer_FUNDERING POER		
			+++ 16_3foer_FUNDERING POER		
			+++ 16_Morr_FUNDERING POER		
			*** 16_Moer_FUNDERING POER		
			+++ 16_Woer_FUNDERING POER		
			+++ 16_Woer_FUNDERING POER		
			+++ 16_Moer_FUNDERING POER		
			+++ 16_Moer_FUNDERING POER		
			*** 15_Moer_FUNDERING POER	DESELECTEER (1) 🖉 🗘 SLUIT IN SLUIT UIT	
			+++ 16_VIOR_FUNDERING POER		

Bilde 38: Merke elementer i visningen: mulighet for å koble til/fra

Når du har klikket på ett eller flere elementer i selve 3D-vinduet, hvor de deretter blir vist, blir disse elementene også merket i listen. Dette gjør det også mulig å bruke funksjonene til «candy bar», etter informasjon om det aktuelle elementet via de «tre prikkene».

← Verrijke	n: 180703_KUBUS	demomodel	- Madaste	r.ifc		
		0		Element		
		4		+++ 16_Woer_FUNDERING POER		
OORTGANS VERR	LIKING			+++ 16_Woer_FUNDERING POER		
	90%			+++ 16_Woer_FUNDERING POER		
ILTER OP				+++ 16_Woer_FUNDERING POER		
tatus element		~		+++ 16_Voer_FUNDERING POER		
arekening element		~		+++ 16_Vioer_FUNDERING POER		
		100		+++ 16_Woer_FUNDERING FOER		
				+++ 16_Vioer_FUNDERING POER		
ouwlase		*		+++ 16_Woer_FUNDERING POER		
Sebouwlagen		*		+++ 16_Voer_FUNDERING POER		
lendiepingen		*		+++ 16_Woer_FUNDERING POER		
lassificatiomethode			3	+++ 16_Wore_FUNDERING POER		
lenheid dimensie	nsie HOOGTE	3	+++ 16_Viper_FUNDERING POER			
	0,5 Bron Artisc Appears	tors - neight	3	+++ 16_Woer_FUNDERING FOER		
	0,5 Bron: BaseQuantities	1010	3	+++ 16_Woer_FUNDERING POER		
	LENGTE		5	+++ 16_Viper_FUNDERING POER		
	0		3	+++ 16_Vioer_FUNDERING POER		
	VOLUME		3	+++ 16_Woer_FUNDERING POER		
	17,63 m ⁺ Bron: KaneQuar	othes - Nethblame	3	+++ 16_Water_FUNDERING POER		
	OPPERVLANTE	entier Granden	3	+++ 16_Viper_FUNDERING POER		
	TYPE		8	16_Vier_FUNDERING POER		
	Beton gewapend C 500		3	+++ 16_Woer_FUNDERING POER		
	BOUWFASE		3	+++ 16_Vioer_FUNDERING POER		
	Sloop Brox ArchicAbrin	perties - Renovátio	Status 3	+++ 16_Viper_FUNDERING POER		
	ID 2rtifeio85082266ard2	D.	J	+++ 16_Vioer_FUNDERING POER		
	MATTERNA PR		3	+++ 16_Vioer_FUNDERING POER		
	("Beton gewapend C")		3	+++ 16_Viper_FUNDERING POER	DESELECTEER (1) 🖉 😲 SLUIT IN SLUIT UIT	
			-11	+++ 16_Woer_FUNDERING POER		

Bilde 39: Velge elementer i modellviser. Mulig å koble / frakoble

3 Materialpass

Et materialpass viser bygningsinformasjon under fanen «Bygning» på Madaster-plattformen. Materialpasset består av de valgte kildefilene som er lastet opp til Madaster-plattformen, og som brukeren har angitt å bruke resultatene fra, sammen med bygningsinformasjonen.

3.1 Eieretikett i materialpass

I Madaster er det mulig for administratorbrukere å legge til og definere en tekstetikett på en mappetype (portefølje, region, etc.). Etiketten og den angitte verdien vises deretter på forsiden og på Generelt-siden i materialpasset (PDF -Fil og Excel-fil).

NEW FOLDER TYPE		MADASTER	MATERIAL PASSPORT
Name* Portfolio			BUILDING NAME
Specify owner in passport			
Owner label in passport Building owner	202		BUILDING OWNER
			Red King Property Holding

Bilde 40: Resultat Eieretikett

Hvis du vil definere en tekstetikett etter mappetype, går du til Innstillinger på firmakontonivå. Velg deretter mappetypen (se kapittel 2.2 for mer informasjon) og klikk på 'Rediger' -knappen (pennikonet) bak den aktuelle mappetypen.

GENERAL DOSSIER USERS MATERIAL	S & PRODUCTS SETTINGS	
PRESETS FOR UPLOAD 🕀 FOLDER TYPE 🕀		
PRESETS FOR UPLOAD		
Upload preset		
FOLDER TYPES		
Name Plural Name Buildings can be add	ded in this folder type Folder type allowed directly un	ler account? Allowed folder types in subfolders
Portfolio Portfolios Yes	Yes	Ø 5

Bilde 41: Juster mappetype (Eieretikett)

Velg deretter alternativet 'Angi eier i pass' og definer etiketten, som den skal vises i materialpasset.

Name * Portfolio		Description	
Plural Name Portfolios	#		
Foldertype allowed direcly under account?		Allowed folder types in subfolders	÷
Buildings can be added in this folder type		Icon mdi-folder-home-outline	× -
Does folder of this folder type requires an address	is?	O Logo	
Folder of this type is a region defined by spatial coordinates?			
Specify owner in passport]		
Owner label in passport Owner			

Bilde 42: Definer mappetype (eieretikett)

NEW FOLDED TVDE

Deretter, i venstre (vertikal) navigasjonsstruktur av Madaster, kan brukeren klikke på mappetypen (portefølje, etc.) som er justert i forrige trinn. Klikk deretter på 'Rediger' -knappen (i kategorien "Generelt" av mappetypen. Deretter setter du inn eierens navn i den tidligere definerte etiketten og klikker på "lagre" -knappen.

PORTFOLIO BUILDINGS				
Name *				
Portfolio	uildings			
Building ov	r .			
Ded Kin	Property Holding			

Bilde 43: Skriv inn eieretikett

Alle materialpass som opprettes i denne bestemte mappetypen, vil ha denne eieretiketten på forsiden og på Generelt-siden.

3.2 Opprette og laste ned et materialpass

Gå til fanen «Generelt» i bygningen. Klikk på knappen «Opprett materialpass» for å opprette et materialpass basert på de aktive kildefilene. Materialpasset blir opprettet i PDF- og Excel-format og lagret direkte under fanen «Saksmappe» i mappen «Pass». Hvert nytt materialpass som opprettes, blir lagt til som en ny fil. De tidligere materialpassene forblir tilgjengelige. Materialpass kan lastes ned fra fanen «Saksmappe». Alle opprettede materialpass kan lastes ned under kategorien «Generelt dokument». Klikk på nedlastingsikonet for å laste ned PDF-filen til datamaskinen.

4 Arkivering av bygninger

Funksjonen «Arkiver en bygning» er lagt til for å ivareta en bygnings tilstand eller overføre en bygning til en annen konto. Denne funksjonalitet er tilgjengelig under fanen «Generelt» for en bygning.

Når en bygning blir arkivert, oppretter plattformen en samling av alle filene til bygningen med de aktive kildefilene i sentrum. Arkivet får et versjonsnavn og en versjons-ID (angitt av brukeren) når det blir opprettet.

Det skilles mellom fire ulike arkiveringsfunksjoner:

Fullt arkiv – Hele arkivet opprettes og oppbevares på den opprinnelige kontoen, inkludert en database med alle materialer og produkter som er brukt (i den opprinnelige bygningen). Den fullt arkiverte bygningsmappen kan deretter overføres til en annen Madaster-konto, hvor den kan redigeres på nytt.

Delvis arkiv – Kun elementer fra ikke-globalt tilgjengelige databaser er inkludert i arkivet. Elementer fra validerte databaser og globalt tilgjengelige produsentdatabaser kopieres ikke til bygningsarkivdatabasen.

For å overføre en arkivert bygningsfil, klikk på knappen "Kopier bygning til annen konto" (på fanen "Generelt") og velg deretter Madaster-kontoen til mottakeren (kunde). Merk: Denne mottakerkontoen må gi forhåndstillatelse for overføring av arkivet.

Fullt arkiv + kopi til annen konto – Hele arkivet opprettes og overføres direkte til en annen konto uten å beholdes på den opprinnelige kontoen. Den kopierte bygningen kan redigeres under den nye kontoen og inneholder en database med alle (i den opprinnelige bygningen) brukte materialer og produkter.

Delarkiv av bygning på annen konto – Delarkivet opprettes og overføres direkte til en annen konto uten å beholdes på den opprinnelige kontoen. Den kopierte bygningen kan redigeres

under den nye kontoen og inneholder en database som kun inneholder materialene og produktene som er brukt (i den opprinnelige bygningen) fra ikke-globalt tilgjengelige databaser.

Generelle (statiske) dokumenter som gjøres tilgjengelig fra fanen "Saksmappe" legges også til bygningsarkivet. Til slutt genereres et nytt materialpass. Den arkiverte bygningen vil bli tidsstemplet og med «Fullt arkiv» (1&3) vil alternativene også forbli tilgjengelige som et eget arkiv i navigasjonsskuffen på venstre side av skjermen.

For flere detaljer om arkiveringsprosessen, se trinn 7 "Arkivere bygning" og til trinn 8 "Overføre bygningsarkiv" i manualen "<u>Madaster handlingsplan materialpass</u>"..

Bilde 45: Arkivere bygning (Generelt-fanen)

5 Sirkularitet

5.1 Sirkularitetsindikasjon

Verdien av dataene som er lagret i Madaster-plattformen, øker ettersom verdien av produktene og materialene i bygningen blir bedre bevart. Sirkularitetsindikatoren Madaster Circularity Indicator er utviklet for å gi et bilde av hvor høyt en bygning skårer innenfor feltet sirkulær bygging. Den gir en indikasjon av bygningens grad av sirkularitet. En fullstendig sirkulær bygning får en verdi på 100 prosent.

Madaster Circularity Indicator er basert på Material Circularity Indicator (MCI), den internasjonale sirkularitetsindikatoren med åpen kildekode fra Ellen MacArthur Foundation.

Mer informasjon og detaljer, inkludert den anvendte metodikken, er beskrevet i dokumentet "<u>Forklaring av Madaster Circularity Indicator</u>".

5.2 Sirkularitetsindikasjon versjon 2

Ved å aktivere forhåndsvisningsfunksjonen 'CI V2' (se avsnitt 2.4), tilbyr Madaster brukerne ytterligere innsikt på bygningens Sirkularitet-fane:

5.2.1 Justert sirkularitetsberegning (V2)

I versjon 2 av sirkularitetsindikatoren (sammenlignet med V1) i Madaster er elementer i den importerte kildefilen (IFC/Excel) uten klassifiseringskode ikke lenger ekskludert. Med andre ord, elementer hvis plassering (bygningslag) er ukjent, er inkludert i sirkularitetsberegningen av bygningen.

Bilde 46: Justert sirkularitetsberegning

Ved å aktivere 'CI V2'-funksjonen, har brukeren alltid muligheten til å bytte mellom bygningens standard (V1) og det justerte (v2) Sirkulariets-nivået når som helst ved hjelp av "Bytt til forrige versjon"-knappen for å bytte sirkularitetsberegning.

Ved å klikke på et sektordiagram over sirkularitetsindikatorene blir detaljvisningen aktiv, der detaljene vises per bygningslag (f.eks. bærekonstruksjon, klimaskall osv.). Flere spesifikasjoner kan sees ved å utvide denne visningen ytterligere (via menyen til høyre).

5.2.2 Inn- og utdata for råvarer

Ved å matche elementer fra en kildefil med materialer/produkter i et Madaster-datasett, kan Madaster-plattformen gi innsikt i "råvareinngang" og "utgang" av materialer. Råvareinngangsstrømmen indikerer mengden (i vekt) og forholdet (i %) av primærmaterialer (jomfruelige) og sekundære (gjenbrukte/resirkulerte) materialer som brukes i bygningens byggefase. Utgangsstrømmen viser mengden (i vekt) og forholdet (i %) av materialer som slippes ut ved bygningens sluttfase, kategorisert i henhold til materialer som er tilgjengelige for ombruk, resirkulering, deponi og forbrenning.

CIRCULARITY

Bilde 47: Råvareinngang og utgang

GENERAL DOSSIER

USERS

SWITCH TO PREVIOUS VERSION

BUILDING

BUILDING PROCESS

Ved å klikke på sektordiagrammet (inndata eller utdata) i bygningens sirkularitetskategori vises en mer detaljert visning, der disse indikatorene er synlige per bygningslag (f.eks. bærekonstruksjon, klimaskall osv.). Enda flere spesifikasjoner vises når brukeren utvider råvare inngangen og/eller utgangsradene i denne visningen (via menyen til høyre).

÷			\wedge	\land	~			
					SERVICES	SPACE PLAN	STUP	1 LINKNOWN
FEEDSTOCK INPUT			2 ROLINE	2007				
			100 100					
ETACHABILITY								
Detachability index	17%	Not Applicable	17%				Not Applicable	
DUTPUT					0			

Bilde 48: Råvare inndata og utdata (bygningslag)

5.2.3 Demonterbarhet (indeks og kvalitetspoeng)

Madaster tilbyr brukerne muligheten, i tillegg til bygningens sirkularitetsnivå, for også å vise graden av demonterbarhet på bygnings- og bygningslagnivå. Som sådan bør det indikere hvor demonterbar en bygning (skall) er og produktene i den.

Denne debarhetsindikasjonen i Madaster er basert på den reviderte (2.0) versjonen av den ensartede målemetoden for demonterbarhet, som beskrevet i rapporten 'Circular Buildings – a measurement method for detachability 2.0'. Denne metodikken er utviklet og testet av et

konsortium av Alba Concepts, Dutch Green Building Council, etc. på vegne av det nederlandske innenriksdepartementet og Transition Agenda Circular Building Economy.

Følgende demonterbarhetsfaktorer vurderes:

- 1. **Tilkoblingstype**: der tørre tilkoblinger foretrekkes fremfor tilkoblinger med tilsatte elementer og direkte, integrerte tilkoblinger som går foran myke og harde kjemiske.
- 2. **Tilgjengelighet av tilkoblingen**: hvor enkelt du kan (fysisk) nå tilkoblingselementene og i hvilken grad dette forårsaker skade på nærliggende gjenstander.
- 3. **Krysningspunkter:** angir i hvilken grad produkter overlapper eller er integrert med hverandre. Jo høyere integrasjonen er, jo flere handlinger kreves for å demontere et element på slutten av levetiden.
- 4. **Produktkanter inkludering**: vurdering av hvordan produkter plasseres i en sammensetning og om det er åpent eller lukket. Et "låst" produkt kan bare demonteres i motsatt rekkefølge av konstruksjonen.

Bygningens demonterbarhetsindeks (i %) vises på Madaster "Circularity" -fanen når 'CI V2' funksjonen er aktiv (se kapittel 2.4.1). Denne indeksen er summen av antall individuelle elementer i bygningen, som er knyttet til et produkt i Madaster, som (1) har de ovennevnte fire demonterbarhetsfaktorene fylt ut (eller overtatt fra IFC-elementet) og (2) der skyggekostnadene per enhet av produktet er tilgjengelige (i produktets "Miljø" -fane).

Indekskvalitetsindikatoren viser forholdet (i%) av antall produkter som det er beregnet en demonterbarhetsindikator for sammenlignet med det totale antallet elementer i bygningen som er knyttet til et produkt i Madaster.

Ved å klikke på demonterbarhetsdiagrammene vises en detaljvisning, der disse indikatorene leveres per bygningslag (unntatt tomt og innredning). Flere spesifikasjoner vises når brukeren utvider demonterbarhets-raden i denne visningen (via menyen på høyre side).

Bilde 50: Demonterbarhetsindeks (bygningslagsnivå)

6 Økonomi

6.1 Finansiell verdi og restverdi

I tillegg til å dokumentere materialene i en bygning, ønsker Madaster å knytte en økonomisk verdi til de dokumenterte materialene. Begrunnelsen bak dette er at hvis du virkelig vil stimulere den sirkulære økonomien, må det være en økonomisk utløser knyttet til den. Derfor beregnes restverdien av materialer i Økonomi-fanen. Disse dataene kan brukes til å lage sirkulære forslag i markedet og til å bestemme nærmere hva den endelige verdien er basert på materialverdi som en absolutt minimumsverdi. Jo mer demonterbare og bærekraftige materialer det bygges med, jo høyere er restverdien. Økonomimodulen er derfor en pådriver for den sirkulære økonomien og omsetter sirkularitet til penger.

Økonomimodulen viser hva restverdien av en bygning er på slutten av de ulike levetidene til produkter uttrykt i form av materialverdi. I tillegg viser den den finansielle materielle verdien for øyeblikket (nåværende verdi) og den anslåtte utviklingen i fremtiden.

Mer informasjon og detaljer, inkludert anvendt metodikk, er beskrevet i referanseverket "<u>Forklaring Madaster økonomimodul</u>".

7 Systemdatabaser og leverandører

Her finner du databasene til materialer og produkter, som er tilgjengelig for Madaster-brukerne på hele plattformen i forhold til deres land.

Bilde 51: System- og leverandørdatabaser (venstre-menyen)

8 Administrasjon

Administrasjon er stedet der du finner informasjon om disse emner:

8.1 Klassifiseringsmetoder

En detaljert oversikt over klassifiseringsstrukturene (f.eks. NS 3451, NL/SfB, eBKP og Omniclass) som er kjent i land innen Madaster. Per klassifikasjon vises alle kodene i klassifikasjonen og hvilket av «Brands bygningslag» det er koblet til. Dette gjelder ikke NS 3451, da denne standarden er underlagt lisens fra Standard Norge Online.

8.2 Samarbeidspartnere

Som en plattform for registrering av bygninger er Madaster en del av et helt økosystem av selskaper. Selskapene som Madaster samarbeider med, finner du under denne fanen. De er sortert mellom «løsningspartnere, datapartnere og tjenestepartnere». Madaster Partner-appene er utviklet for å skape merverdi for deg i Madaster-plattformen. Madaster skiller mellom tre typer av samarbeidspartnere: løsningspartnere, datapartnere og tjenestepartnere. Hver med sin egen kunnskap, ekspertise og verktøy som du (som Madaster-bruker) kan dra nytte av. Nedenfor ser du ytterligere beskrivelser av de ulike typene av samarbeidspartnere.

8.2.1 Løsningspartnere

Løsningspartnere tilbyr programvareløsninger som er integrert i plattformen ved hjelp av en kobling. Dataene i plattformen brukes direkte i de ulike koblingene.

8.2.2 Datapartnere

Datapartnere tilbyr tjenester for å berike Madaster-plattformen og øke dataenes pålitelighet. Data knyttet til økonomi, sirkularitet og materialer er eksempler på data som leveres av datapartnere.

8.2.3 Servicepartnere

Servicepartnere tilbyr sin ekspertise til en stor gruppe kunder gjennom Madaster. Eksempler er kurs for opplæring, BIM-modelleringstjenester, datainnsamling eller konsulentoppdrag.

9 Madaster brukerstøtte

I Madaster-miljøet kan du alltid konsultere den tilgjengelige brukerstøttedokumentasjonen på nettet. Hver side i Madaster-plattformen inneholder en «I»-knapp øverst på høyre side. Dette gir til enhver tid informasjon om den aktuelle siden og de tilgjengelige funksjonene. Du finner denne håndboken samt andre støtte- og referansedokumenter til Madaster-plattformen direkte ved å klikke på denne <u>lenken</u>.